

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/8/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817207125
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8817207125.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Martina Barana, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, Žilina, proti žalovanej O. O., rod. I., bytom U. E. XX, o zaplatenie 3.462,89 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 10.7.2018 č. k. 4Csp/242/2017-93 v spojení s opravným uznesením zo dňa 25.9.2018 č.k. 4Csp/242/2017 - 117 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výrokoch II. a III..

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením súd prvej inštancie žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 3.462,89 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Čo do zvyšku žalobu zamietol a žalobcovi priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov konania vo výške 58 %.

2. V dôvodoch rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobca uzatvoril so žalovanou dňa 5.2.2009 zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, na základe ktorej bol žalovanej zriadený účet. Zároveň obsahom zmluvy bola zmluva o vydaní a používaní platobnej karty a o poskytovaní služieb elektronického bankovníctva. Zmluva neobsahuje žiadne náležitosti týkajúce sa úrokovej sadzby, doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je v nej uvedený iba denný limit platobnej karty 300,- eur. 7.2.2013 žalobca uzavrel so žalovanou, v súvislosti so zmluvou o zriadení účtu, aj zmluvu o povolenom prečerpaní na účte. Na základe tejto zmluvy banka zriadila klientovi povolené prečerpanie do výšky limitu 330,- eur na konkrétnom účte s variabilnou úrokovou sadzbou 19,90 %. Súd prvej inštancie vyhodnotil zmluvy uzatvorené medzi stranami sporu ako zmluvy spotrebiteľské v zmysle predpokladov § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z.z.. Zdôraznil, že samotná formulárová zmluva neupravuje konkrétne odplaty za služby ani podmienky, za akých by bola žalovaná povinná ich platiť. Zmluva len odkazuje na Sadzobník poplatkov a obchodné podmienky. Nároky žalobcu uplatnené v konaní teda vyplývajú z obsahu Všeobecných obchodných podmienok a Sadzobníka, na ktoré zmluva odkazuje. Žalovaná ako spotrebiteľ však nemohla žiadnym spôsobom Všeobecné obchodné podmienky a Sadzobník ovplyvniť, nemá možnosť individuálne vyjednať ich znenie tak, aby bolo možné uzavrieť, že na ich znení sa veriteľ a klient dohodli v rámci zmluvnej voľnosti. Do nepodpísaných obchodných podmienok nemôžu byť zahrnuté také zmluvné dojednania, pri ktorom zákon výslovne požaduje písomnú formu. Podmienkou platnosti písomného právneho úkonu je totiž podpis konajúcej osoby. Pokiaľ ide o samotný charakter povoleného prečerpania z bodu 8 Všeobecných obchodných podmienok je zrejmé, že banka môže kedykoľvek prehodnotiť výšku limitu a bez uvedenia dôvodu limit znížiť. Žalobca znížil žalovanej limit povoleného prečerpania na sumu

0,- eur dňa 1.4.2015. Z formulárového dokumentu podpísaného žalovanou dňa 5.2.2009 je zrejmé, že neobsahuje úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v tom čase. Vyššie uvedené skutočnosti neobsahuje ani zmluva o povolenom prečerpaní na účte zo dňa 7.2.2013, ktorou banka zriadila klientovi povolené prečerpanie do výšky limitu 330,- eur. Súd nemôže akceptovať uvedenie týchto náležitostí iba v rámci obchodných podmienok Sadzobníka, prípadne vývesiek banky, nakoľko takéto dojednanie nespĺňa kritérium písomného uzavretia zmluvy a nejde o platné dojednanie uvedených náležitostí. Možnosť, že by akákoľvek povinná náležitosť spotrebiteľskej zmluvy bola uvedená iba v obchodných podmienkach, Sadzobníku, výveskách ako vo vedľajších dokumentoch k zmluve a nie priamo v zmluve zákon nepredpokladá. Žalobcovi tak vznikol iba nárok na vrátenie istiny úveru bez úrokov a poplatkov. Súd prvej inštancie preto vyhovel žalobe o zaplatenie istiny 3.462,89 eur vychádzajúc z predložených výpisov z účtu žalovanej v spojení s písomnou špecifikáciou žalobcu. Nárok na zaplatenie 28 % ročného úroku od 21.6.2017 do zaplatenia súd prvej inštancie zamietol. Zdôraznil, že pokiaľ ustanovenia zmluvy o bežnom účte, vrátane Všeobecných obchodných podmienok, napriek odstúpeniu od zmluvy zachovávajú práva dodávateľa požadovať od spotrebiteľa úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu vo výške 28 % ročne, ide o nevýhodnejšiu právnu úpravu v zmysle § 48 v spojení s § 457 OZ. Ide preto pre rozpor s § 54 OZ o neplatné dojednanie podľa § 39 OZ. O trovách konania strán sporu rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 a nasl. CSP.

3. Proti tomuto rozsudku, a to proti výrokom o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a o trovách konania, podal včas odvolanie žalobca, ktorý navrhol v tejto časti rozsudok zmeniť tak, aby žalobe bolo v celom rozsahu vyhovené a uplatnil si nárok na náhradu trov celého konania. Rozsudok považuje v napadnutej časti žalobca za nesprávny a tvrdí, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uvádza, že priamo v zmluve o povolenom prečerpaní zo 7.2.2013 je uvedená úroková sadzba variabilná vo výške 19,90 % ročne, a teda úver nie je možné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Sadzba úroku 28 % ročne je platná pre nepovolené prečerpanie a vyplýva zo Všeobecných obchodných podmienok čl. 3.12, účinné ku dňu zníženia limitu na 0,- eur, v spojení s výveskou úrokových sadzieb časť „úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“ a v spojení s § 2 písm. f/ a § 18 z. č. 129/2010 Z.z.. Zmluva o účte pre prípad prekročenia nemusí ako obligatórnu náležitosť obsahovať údaje uvedené v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Naopak, podľa § 18 ods. 1 postačuje, aby veriteľ informoval spotrebiteľa na trvanlivom médiu o úrokovej sadzbe. Zverejnením vývesiek úrokových sadzieb na webovom sídle žalobcu a ich prístupnosťou v pobočkách banky je splnená povinnosť podľa § 18 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby „úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“ 28 %. Nepovolené prečerpanie je prekročením v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a ustanovenia Všeobecných obchodných podmienok žalobcu iba reflektujú ustanovenia relevantných právnych predpisov upravujúcich vedenie bežného účtu bankou a vzájomné práva a povinnosti zmluvných strán zo zmluvy o bežnom účte. Nejedná sa o špecifickú zmluvnú podmienku alebo princíp zavedený žalobcom, nakoľko úprava sa v podstatnej miere opiera o právnu úpravu, keďže s oprávnením banky požadovať úroky za prečerpanie účtu počítá ako Obchodný zákonník, tak aj zákon o spotrebiteľských úveroch v § 18 ods. 1. Pokiaľ ide o trovy konania súd prvej inštancie podľa žalobcu nepostupoval správne, ak pri určení hodnoty sporu neprihliadal iba na žalovanú istinu a úroky sú len príslušenstvom pohľadávky, netvoria osobitný predmet konania a nejde ani o spojenie dvoch samostatných vecí. V zmysle týchto dôvodov žalobca navrhol podanému odvolaniu vyhovieť.

4. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

5. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výrokoch o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a o trovách konania v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu opodstatnené nie je.

6. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o veci v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil. Na týchto zisteniach sa nezmenilo nič ani v štádiu odvolacieho konania, a preto odvolací súd poukazuje na dostatočné a zrozumiteľné odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom.

7. Z dokazovania vykonaného prvoinštančným súdom vyplynulo, že žalobca zriadil a viedol v prospech žalovanej vkladový účet, ohľadom ktorého strany sporu uzatvorili spotrebiteľskú zmluvu o povolenom prečerpaní na účte dňa 7.2.2013, táto zmluva sa riadi ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v spojení s § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

8. Právne bezvýznamný je poukaz žalobcu na skutočnosť v tom zmysle, že súdom prvej inštancie vytýkané nedostatky náležitosti zmluvy o povolenom prečerpaní sú obsiahnuté vo Všeobecných obchodných podmienkach tvoriacich súčasť zmluvy. Je zrejmé, že v samotnej zmluve podpísanej zmluvnými stranami sa vytýkané podstatné náležitosti nenachádzajú a Všeobecné obchodné podmienky žalobcom a ani žalovanou podpísané nie sú. Súdny dvor Európskej únie síce vo svojom rozsudku vo veci C - 42/15 zdôraznil, že čl. 10 ods. 1, 2 Smernice 2008/48 v spojení s čl. 3 písm. m) tejto Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v čl. 10 ods. 2 uvedenej Smernice musia byť uvedené písomne alebo na inom trvalom nosiči, uvedené na posúdenie poskytnutého úveru ako bezúročného a bez poplatkov vplyv nemá. Zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ust. § 9 ods. 2 priamo uvádza, že zmluva o úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať náležitosti vymenované v tomto ustanovení. Rovnako z ust. § 10 ods. 1 citovaného zákona upravujúceho náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, vyplýva požiadavka na uvádzanie týchto náležitostí priamo v zmluve o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania. Požiadavka zákona na uvádzanie týchto náležitostí priamo v zmluve je jednoznačná, a preto nepostačuje tieto náležitosti uvádzať v iných dokumentoch zo zmluvou súvisiacich, ako sú napr. Všeobecné obchodné podmienky (do pozornosti napr. rozsudok KS Prešov sp. zn. 7Co/6/2019).

9. Z obsahu žalobného návrhu a vyjadrenia žalobcu v konaní je zrejmé, že voči žalovanej si uplatňuje nároky v zmysle bodu 3.12 Všeobecných obchodných podmienok (ďalej len VOP), účinných ku dňu zníženia limitu na 0,- eur.

10. Zmluvná podmienka uvedená v bode 3.12 VOP Prima banky, a.s. v znení:

„Pri zúčtovaní poplatkov môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokov sadzby, úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“, bola rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 11.5.2017, č. k. 9Csp/170/2016-63 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 12.12.2017, č. k. 7Co/99/2017-81 určená za neplatnú pre svoju neprijateľnosť. Rovnako vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9C/113/2015 bolo právoplatne rozhodnuté o určení neprijateľnosti a zároveň neplatnosti zmluvnej podmienky uvedenej vo Všeobecných obchodných podmienkach žalobcu s rovnakým obsahom ako v prejednávanej spore. V týchto iných konaniach sa taktiež právoplatne rozhodlo o zamietnutí žalobcom uplatneného nároku na zaplatenie úroku vo výške 28 % ročne pri nepovolenom prečerpaní a poplatkov s poukazom na ich neprijateľnosť (do pozornosti napr. rozsudok KS Prešov, sp. zn. 7Co/135/2018).

11. Na zdôraznenie správnosti rozsudku je potrebné poukázať aj na ust. § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ukladajúce konkrétne povinnosti žalobcovi ako poskytovateľovi služby. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, ak súd určí niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

12. Pokiaľ ide o náhradu trov konania, pri rozhodovaní o nej sa správne zohľadnil úspech žalovanej v časti týkajúcej sa príslušenstva. Záver o plnom úspechu vo veci vyžaduje plný úspech aj v otázke príslušenstva uplatneného nároku. Nezriedka sú sumy príslušenstva pohľadávky veľmi vysoké, tak ako to bolo aj prejednávanej veci. Niet preto dôvod nezohľadniť na účely pomeru úspechu a neúspechu a neúspechu aj úroky a úroky z omeškania, ktoré pri ich kapitalizovaní môžu dosahovať značné sumy.

13. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z § 387 CSP rozsudok v spojení s opravným uznesením v jeho napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobca vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalovanej v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).